

Mii dáppe 2 Geografijjaoassi Máilmmioasit

Čohkkii!	Eurohpá	Ásia	Davvi- Amerihkká	Lulli- Amerihkká	Afrihkká	Oseania	Antárktis
-----------------	---------	------	---------------------	---------------------	----------	---------	-----------

Ráhkaneapmi:

Oahppit juhkkovvojit joavkkuide mas leat gaskkal 2 ja 4 oasseváldi. Juohke joavku dárbbaša:

- **Speallankoarttaid 1-10,**
- **Guhtta/6 speallanboalu juohke oasseváldái.** Speallanboalut galget iešguđet hámis dahje ivnnis, vai oasseváldi dovdá/muitá iežas boaluid.
- **Atlasa** mas lea čielga topográfalaš máilmmikárta. Topográfalaš kárttas oaidná čielgasit váriid.
- **Rehketsymbolaid,** + - ( ) X : =. Gávdnojit Lágádusa neahttasiidduin oahpporeaidduid vuolde.
- **Báhpira ja blyántta juohke oasseváldái**

Ráhkadit speala

Joavku ferte ráhkadit spealu ovttas ovdal go sáhttet speallat dan. Oahppit galget geavahit Atlasa máilmmikárta ja válljet 3/golbma vári juohke máilmmioasis. Omd Eurohpás: Elbrus, Himmelbjerget ja Rástegáisá. Alimus várrái mearridehket omd 53 čuoggá ja vuolimus várrái omd 5 čuoggá. Mađe alit várra, dađe eambbo čuoggát. Himmelbjerget sáhtta omd oažžut 5 čuoggá, ja Mount Everest fas 88 čuoggá. Merkejehket váriid namaid, allodaga ja čuoggáid kártii.

- **Válljehehket golbma vári juohke máilmmioasis, ja merkejehket máilmmikártii daid namaid ja allodagaid.**
- **Mearridehket man galle čuoggá juohke várra oažžu ja čállet čuoggáid vári nama ja allodaga báldii**

Mo speallat spealu

- Joavkkus välljehekhet vuos guđe máilmmiosiin álggahit.
- Seaguhehekhet koarttaid bures ja biddjet daid gopmut beavdái.
- Oahppi geassá njeallje koartta ja galgá ráhkadit rehketbihtá nu ahte vástádus šaddá nu galle čuoggá go muhtin várri dan máilmmioasis gáibida. Omd: Else lea geassán: 10-4-7- ja 5. Dáid koarttaiguin son galgá geahččalit oažžut čuoggáid mat gáibiduvvojit dasa ahte beassat “gikcut” várrái. Omd: $10 \times 4 = 40$. Jos ovttá várri leat 40 čuoggá de son beassá dan čohkkii “gikcut” ja bidjat dasa boalu. Sus leat vel báhcán 7 ja 5. Omd sáhtá son daid plusset/adderet ja nu son oažžu 12 čuoggá. Jos son daid subtrahere de son oažžu 2 čuoggá, dahje geardu de oažžu 35 čuoggá. Son galgá geahččalit iešguđet láchkai. Stuorát oahppit sáhttet rehketbihtáid alla dásis ráhkadit. Son ii sáhte gikcut (bidjat boalu) čohkaide main earát leat leamaš. Son čohkke nu ollu čuoggáid go vejolaš, spealadettiin, ja čálista daid girjái dahje báhpiriid.
- Ná jotket buot oasseváldit. Go buot váriin leat boalut, lea spealla nohkan ja juohkehaš addere visot su čuoggáid. Sus geas loahpas eanemus čuoggát, lea vuoitán.

Svein H. Torkildsen/LAMIS (Landslaget for matematikk i skolen) lea dán jurdaga vuolggahan. ČálliidLágádus lea dan jorgalan sámegillii ja heivehan geografijafágii.